

SÈRIE 3.**Pautes de correcció generals**

1. Es valorarà la correcció escrita del vocabulari econòmic i el raonament econòmic expressat amb coherència. De manera que el corrector podrà aplicar descomptes sobre la puntuació màxima dels exercicis si els arguments econòmics s'expressen de manera inconsistent.
2. El que figura a les pautes de correcció que segueixen, especialment pel que fa a les preguntes obertes, són respostes orientatives sovint molt completes. Els correctors no han de buscar la perfecció de les respostes per aplicar la màxima puntuació. Qualsevol explicació a les preguntes obertes que demostrï que l'estudiant argumenta correctament el que es demana a l'enunciat s'ha de donar per bona.
3. Els errors en els càlculs numèrics només es poden descomptar una vegada. És a dir, si en un apartat no han calculat el valor correcte, però als apartats següents els estudiants fan bé els càlculs o interpretacions a partir dels valors erronis obtinguts en l'apartat anterior, s'ha d'atorgar igualment la puntuació màxima.

PAU 2016

Criteris específics de correcció i qualificació per ser fets públics un cop finalitzades les proves

Economia de l'empresa

Pautes de correcció específiques

Responeu a CINC dels sis exercicis següents. Cada exercici val 2 punts. En el cas que respongueu a tots els exercicis, només es valoraran els cinc primers.

Exercici 1**1.1.**

De les dades de l'enunciat:

Actiu no corrent	140.000.000 €
Actiu corrent	50.000.000 €
Existències	10.000.000 €
Realitzable + Disponible	40.000.000 €
ACTIU TOTAL	190.000.000 €

Perquè ens quadri el balanç: Patrimoni Net i Passiu = Actiu Total = 190.000.000 €
Si el finançament de l'empresa es reparteix com:

Finançament: recursos propis	40%
Deutes a llarg termini	30%
Deutes a curt termini	30%

Aleshores:

Patrimoni Net	76.000.000 €
Passiu no corrent	57.000.000 €
Passiu corrent	57.000.000 €
Patrimoni Net i Passiu	190.000.000 €

**Fons de maniobra = Actiu corrent – Passiu corrent =
= 50.000.000 – 57.000.000 = - 7.000.000 €**

El fons de maniobra és negatiu, això significa que l'empresa es troba en una situació d'inestabilitat financera a curt termini. Part de l'Actiu no corrent està finançat pel Passiu corrent, cosa que indica un excés de finançament a curt termini. L'Actiu corrent no és prou elevat per fer front al Passiu corrent. L'empresa, si continua amb aquest valors per al fons de maniobra, té el risc de tenir una situació de concurs de creditors (incapacitat temporal de l'empresa per fer front als seus deutes a curt termini).

Ràtio de liquiditat = AC / PC = 50 / 57 = 0,877

Com que la ràtio de liquiditat és menor a 1, l'empresa té un dèficit de liquiditat. Tal com ja s'ha indicat abans amb el fons de maniobra, no es podran satisfer els deutes a curt termini amb l'actiu corrent del qual es disposa.

1.2.

La ràtio de solvència analitza la capacitat real de l'empresa per satisfer els seus deutes tant a curt com a llarg termini.

Ràtio de solvència o garantia = Actiu / Deutes =

= Actiu / (Passiu no corrent + Passiu corrent) = 190 / (57+57) = 1,667

Aquesta ràtio ha de ser superior a 1 i propera a 2. En aquest cas, el valor de la ràtio indica que l'empresa és solvent, és a dir, que ofereix suficients garanties per poder pagar tots els seus creditors. Com més gran sigui aquest valor més garantia de cobrament tindran els creditors. En aquest cas, l'actiu sobrepassa 1,66 vegades el passiu, per tant, l'empresa no tindrà problemes per tornar els seus deutes.

1.3.

La situació financera d'aquesta companyia, segons els càlculs efectuats del fons de maniobra i la ràtio de liquiditat, no és gaire bona, almenys a curt termini. Tindrà problemes per fer front a les seves obligacions de finançament més immediates. Per millorar la situació, una de les mesures que pot aplicar l'empresa pot ser transformar deute de curt termini en deute de llarg termini, vendre actius improductius i cobrar en efectiu o a curt termini. Això permetria millorar l'equilibri entre inversió i finançament i es reduiria la tensió financera i d'endeutament a curt termini. Pel que fa a l'anàlisi de la solvència a llarg termini, tal com s'ha indicat en l'apartat 1.2., l'empresa presenta una bona situació.

1.4.

Rendibilitat econòmica = BAII / Actiu = 20 / 190 = 0,1053 = 10,53%

L'activitat de l'empresa ha generat uns beneficis d'explotació del 10,53% del valor invertit en l'empresa (valor de l'actiu). Podem dir que no treu prou rendiment dels seus actius perquè està per sota de la ràtio de rendibilitat econòmica de les empreses del sector (que l'enunciat ens diu que és del 12%).

1.5.

El compte de pèrdues i guanys, també anomenat compte de resultats, és un compte anual que té com a objectiu calcular el resultat que una empresa ha obtingut durant un exercici econòmic fruit de la seva activitat. Totes les empreses tenen l'obligació de fer-lo, i s'ha de fer al final de l'exercici econòmic. Proporciona informació important sobre l'origen de les despeses i els ingressos.

Els resultats que consten en un compte de pèrdues i guanys són: resultat d'explotació, resultat financer, resultat abans d'impostos i resultat de l'exercici.

1.6.

Si. L'empresa pot fer una dotació de reserves amb el resultat positiu obtingut.

Les reserves es consideren finançament propi i intern (autofinançament d'enriquiment). Les reserves es formen amb els beneficis nets després d'assignar, i per tant restar, els dividendes amb els quals s'ha retribuït els socis o propietaris.

La reserva legal s'estableix obligatòriament per llei, en canvi, la reserva voluntària es constitueix lliurement per l'empresa i pot estar determinada per l'obtenció de beneficis extraordinaris.

Exercici 2**2.1. Compte de resultats o de pèrdues i guanys:**

+ Ingressos d'explotació	75.400 €
Import net de la xifra de negocis	75.400 €
Variació de les existències de productes acabats i en curs	- €
Altres ingressos d'explotació	- €
- Despeses d'explotació	50.703 €
Proveïments (Compres +- Variació d'existències comercials i matèries primeres)	28.700 €
<i>(Existències inicials + Compres - Existències finals)</i>	
Despeses de personal	1.503 €
Amortització de l'immobilitzat	- €
Altres despeses d'explotació	20.500 €
<i>(reparacions edificis, subministraments, assegurança, lloguer nau)</i>	
RESULTAT D'EXPLOTACIÓ = RESULTAT ABANS D'INTERESOS I IMPOSTOS (BAII) =	24.697 €
<i>= Ingressos d'explotació - Despeses d'explotació</i>	
+ Ingressos financers	- €
- Despeses financeres	2.000 €
RESULTAT FINANCER	- 2.000 €
<i>= Ingressos financers - Despeses financeres</i>	
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS (BAI) =	22.697 €
<i>= BAII - Resultat financer</i>	
- Impost sobre beneficis	7.943,95 €
RESULTAT NET (BN) =	14.753,05 €
<i>= BAI - Impost sobre beneficis</i>	

2.2.

Facturatge

És una operació mitjançant la qual una empresa anomenada *cedent* transfereix la gestió del cobrament i el risc d'insolvència (depèn de les clàusules) dels seus clients i deutors a una altra empresa que s'anomena *factor* (normalment, un banc). L'empresa factor cobra els deutes a favor del cedent al venciment corresponent i assumeix el risc de no cobrar-los a canvi d'una comissió.

Emprèstit

És l'emissió de valors mobiliaris anomenats obligacions o bons, els quals porten associat un tipus d'interès que pot ser fix o variable i, segons les característiques de la emissió, poden ser canviats per accions de l'empresa (obligacions convertibles).

Autofinançament

El finançament intern o autofinançament (ja sigui de manteniment o d'enriquiment) és el conjunt de recursos que l'empresa genera al llarg del seu cicle normal d'explotació i que es materialitza en el benefici assolit en l'exercici, més les amortitzacions, és a dir, en el flux de caixa.

Pòlissa de crèdit

És el contracte que ofereix la possibilitat de disposar de l'efectiu que necessita el contractant de la pòlissa d'un compte bancari fins a un límit que s'anomena *crèdit disponible*, amb la possibilitat de tornar els imports disposats dins d'un termini màxim estipulat en la pòlissa. L'entitat bancària cobrarà els interessos per aquests imports disposats per l'empresa contractant.

Exercici 3

3.1.

Segons el criteri del Valor Actual Net (VAN):

$$\text{VAN (A)} = -150.000 + 70.000 / (1,05) + 70.000 / (1,05)^2 = -19.841,27 \text{ €}$$

$$\text{VAN (B)} = -150.000 + 40.000 / (1,05) + 50.000 / (1,05)^2 + (40.000 + 20.000) / (1,05)^3 = -14.723,05 \text{ €}$$

$$\text{VAN (C)} = -150.000 + 110.000 / (1,05)^2 = -50.226,76 \text{ €}$$

Segons el VAN, criteri que considera el valor dels diners en el temps, no escolliríem cap dels tres projectes perquè tots els resultats són negatius. El valor dels fluxos nets actualitzats dels projectes no permet recuperar la inversió.

Segons el criteri del termini de recuperació o PAY-BACK:

Projecte A: $70.000 + 70.000 = 140.000 \text{ €}$. No es recupera.

Projecte B:

1r any: 40.000 €

2n any: $40.000 + 50.000 = 90.000 \text{ €}$

3r any: $90.000 + 60.000 = 150.000 \text{ €}$ (A l'últim flux se li ha de sumar el valor residual).

La inversió es recupera al tercer any.

Projecte C: únic flux de 110.000 € , no es recupera.

Per tant, escolliríem el projecte B. La inversió segons aquest mètode es recupera al 3r any.

3.2.

Tots tres projectes (A, B i C) han obtingut un VAN negatiu. Per tant la TIR és inferior al 5% en els tres casos. El conjunt de fluxos de caixa actualitzats segons el cost de capital no és suficient per finançar la inversió. Quan la TIR és igual a la taxa de descompte el VAN és 0. En aquest cas, les TIR dels diferents projectes són inferiors al 5% i per tant, segons aquest criteri, no aconsellaríem cap dels tres projectes perquè no ofereixen una rendibilitat adequada.

3.3.

Definició de TIR:

La TIR és un mètode de selecció d'inversió dinàmic. És la taxa d'actualització o descompte que fa que el valor del VAN sigui 0. Indica la rendibilitat efectiva d'un projecte d'inversió.

Selecció dels projectes:

Projecte 1: $\text{TIR}_1 = 5,35\%$

El projecte d'inversió s'acceptarà. Obtindríem una rendibilitat del 5,35%, la qual és superior a la del mercat (3%). En aquest cas, el VAN seria positiu i l'empresa obtindria guanys per la inversió.

Projecte 2: $\text{TIR}_2 = 3\%$

El projecte d'inversió és indiferent. No obtindríem cap rendibilitat pel fet d'invertir en aquest projecte (els rendiments obtinguts només permetrien amortitzar la inversió).

Projecte 3: $\text{TIR}_3 = 2,55\%$

El projecte d'inversió no s'acceptarà, ja que el rendiment de la inversió és inferior al tipus d'actualització del mercat (3%). El VAN al 3% donaria un resultat negatiu.

3.4.

L'*auditoria financera* consisteix a revisar i verificar els comptes anuals i altres estats financers. Té com a finalitat emetre un informe sobre la fiabilitat d'aquests documents. És a dir, si els documents revisats expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de l'empresa d'acord amb el marc normatiu d'informació financera que li és aplicable i de la realitat de l'empresa. L'auditoria financera la duen a terme els auditors.

Exercici 4

4.1.

La *visió* consisteix en la imatge de futur de l'empresa, com serà a llarg termini i les metes que pretén aconseguir.

La *missió* d'una empresa és la seva raó de ser, la finalitat i el propòsit fonamental davant el públic al qual es dirigeix. Permet contestar a les preguntes com ara: què fem?, a què ens dediquem?, quin és el nostre públic objectiu?, què ens diferencia de la competència?, entre d'altres.

Exemples: resposta lliure.

Per tenir una referència, per exemple, podem tenir en compte la missió i visió de l'empresa Nestlé (extretes de la seva pàgina web corporativa):

Missió

Contribuir a la nutrició, salut i benestar de les persones, posant a la seva disposició productes de la màxima qualitat per a qualsevol moment del dia i per a totes les etapes de la vida, gestionant els negocis de manera que creïn valor per a la companyia alhora que per a la societat.

Visió

Ser l'empresa reconeguda com a líder en nutrició, salut i benestar a nivell mundial per part dels seus consumidors, empleats, clients, proveïdors i tots els grups d'interès relacionats amb l'activitat de la companyia.

4.2.

És el procés de gestió d'una o més estratègies empresarials, adaptant-les a l'entorn canviant amb la finalitat d'assolir l'èxit a l'empresa.

4.3.

L'*estratègia d'enfocament* o *segmentació* consisteix a dividir el mercat total d'un determinat bé o servei en diversos segments i especialitzar-se en un d'ells, aplicant les tècniques necessàries.

4.4.

La *diversificació* suposa un canvi en la trajectòria de l'empresa perquè implica desenvolupar-se a partir d'uns productes i mercats nous, ampliant d'aquesta manera la seva cartera de negoci. Aquesta és l'estratègia de creixement més arriscada, ja que exigeix nous coneixements i estructura empresarial.

L'estratègia de diversificació horitzontal consisteix a oferir nous productes, substitutius o complementaris que pertanyen a la mateixa línia d'activitat, en mercats semblants als habituals de l'empresa. La finalitat és controlar o arribar a dominar els competidors. En canvi, l'estratègia de diversificació vertical consisteix que l'empresa es converteixi en el seu propi proveïdor o client, realitzant activitats que abans cobria amb operacions externes de mercat. Per exemple una petroliera que adquireix una refineria i benzineres.

Exercici 5

Costos Fixos (CF) =	300.000	€/any
Costos Variables lot =	45.000	€/lot
Lot de fabricació =	1.500.000	ampolles
Costos Variables unitaris (CVu) =	0.03	€/ampolla
Preu de venda unitari (p) =	0.07	€/ampolla

5.1.

Calculem el CVu, que serà el Cost Variable total dividit pel lot de producció. Per tant $45.000/1.500.000 = 0.03$ o 3 cèntims d'euro.

Punt mort PM = $CF / (p - CVu) = 300.000 / (0.07 - 0.03) = 7.500.000$ ampolles

Aquest resultat vol dir que si l'empresa ven per sobre de les 7.500.000 ampolles aconseguirà beneficis, mentre que si no arriba a produir i vendre aquesta xifra incorrerà en pèrdues.

Marge de contribució p - CVu = $0.07 - 0.03 = 0.04$ €/ampolla

Aquest valor indica que cada ampolla venuda per sobre del punt mort (de 7.500.000 unitats) contribuirà en 0.04 € a la formació de benefici.

5.2.

La producció i venda de 15.000.000 d'unitats, al estar per sobre del punt mort (de 7.500.000), permetrà a l'empresa obtenir beneficis. Per tant, des d'un punt de vista econòmic, serà convenient obrir la nova línia de negoci.

5.3.

Benefici anual = IT - CT = $p \times q - (CF + CV \times q) = 0.07 \times 15.000.000 - (300.000 + 0.03 \times 15.000.000) = 300.000$ €.

L'empresa aconseguiria uns beneficis de 300.000 €/any

5.4.

Si el preu (p) ha de ser el doble que el cost variable unitari (CVu): $p = 2CVu$

Plantegem l'equació de càlcul del punt mort:

$$12.000.000 = 300.000 / (2CVu - CVu)$$

Resolent:

$$CVu = 0.025 \text{ €/ampolla}$$

$$p = 2CVu = 2 \times 0.025 = 0.05 \text{ €/ampolla}$$

5.5.

L'anàlisi del pla d'inversions i finançament ens ha de permetre determinar les necessitats d'inversió i la capacitat que tenim per disposar dels recursos necessaris per dur-les a terme. S'hauran d'especificar les fonts de finançament, així com la data d'obtenció i el cost de cadascuna. Entre les principals fonts, destacarem les fonts pròpies (aportacions de capital dels socis) i les alienes (préstecs, crèdits, lísing...). Cal tenir en compte que, en determinades circumstàncies, pot ser complicat obtenir finançament aliè. Per exemple, durant la crisi financera que es va produir a mitjan 2008, les entitats financeres van restringir les condicions de crèdit i van reduir els préstecs a les empreses. Això impossibilita la creació i el desenvolupament de nous negocis.

Exercici 6

6.1. El resultat del quocient Benefici Net / Patrimoni Net és:

- a) La rendibilitat econòmica.
- b) La rendibilitat financera.**
- c) La rendibilitat de les vendes.
- d) Cap de les afirmacions anteriors és correcta.

6.2. El principi comptable segons el qual "únicament es comptabilitzaran els beneficis realitzats en la data de tancament de l'exercici, però, en canvi, es comptabilitzaran els riscos i les possibles pèrdues així que es coneixin, encara que no s'hagin produït, es denomina:

- a) Principi d'empresa en funcionament
- b) Principi de la data del fet
- c) Principi de prudència.**
- d) Principi de correlació d'ingressos i despeses.

6.3. Segons la seva estructura jurídica, les empreses es classifiquen en:

- a) Grans, petites o mitjanes.
- b) Del sector primari, del sector secundari o del sector terciari.
- c) Individuals o societàries.**
- d) Públiques, privades o mixtes.

6.4. Com afectaria al fons de maniobra la liquidació d'un deute per part d'un proveïdor d'immobilitzat a curt termini?

- a) Augmentaria.
- b) Disminuiria.
- c) Es mantindria.**
- d) Cap de les respostes anteriors és correcta.

6.5. Si l'actiu d'una empresa és igual al patrimoni net:

- a) L'empresa es troba en una greu situació patrimonial.
- b) L'empresa es troba en una situació de màxima estabilitat.**
- c) L'empresa es troba en una situació d'estabilitat financera normal.
- d) L'empresa es troba en una situació de risc de fallida.

6.6. El volum de vendes d'una empresa està per damunt del llindar de rendibilitat quan:

- a) El cost variable per unitat és major que el preu.
- b) Els costos totals són inferiors als ingressos totals.**
- c) L'empresa té pèrdues.
- d) El cost fix és més alt que el cost variable.

6.7. Aquella inversió que té com a finalitat renovar un actiu vell per un de nou, sense que això modifiqui la capacitat productiva de l'empresa, és una...

- a) inversió expansiva.
- b) inversió financera.
- c) inversió de reposició o renovació.**
- d) inversió estratègica.

6.8. El finançament de l'adquisició d'un equipament es pot realitzar amb:

- a) **Un lísing.**
- b) Un crèdit comercial.
- c) Un contracte de facturatge.
- d) Un rènting.